

Sygn. akt XII C 1493/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Ratajczak

Ławnicy: -----

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Słup-Ostrawska

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2017 roku w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) S.A z siedzibą w T.

przeciwko (...) **spółka jawna,**

J. D. (1), P. S., A. S., M. L.

o zapłatę

I. Utrzymuje w mocy nakaz zapłaty z dnia 13 września 2013r wydany w sprawie (...) Sądu Okręgowego w Toruniu w stosunku do pozwanych (...) spółka jawna; J. D. (1) oraz P. S.

II. Uchyła w części tj co do kwoty 3824,82zł (trzy tysiące osiemset dwadzieścia cztery zł 82/100) nakaz zapłaty z dnia 13 września 2013r wydany w sprawie

(...) Sądu Okręgowego w Toruniu w stosunku do pozwanych A. S. i M. L. umarzając w tym zakresie postępowanie i jednocześnie utrzymuje wobec nich w pozostałym zakresie nakaz zapłaty

III. Zasądza na rzecz powoda od pozwanych solidarnie kwotę 5.810zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3617zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

/-/SSO Hanna Ratajczak

UZASADNIENIE

Pozwem datowanym na 23 lipca 2013 r. powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie na swoją rzecz solidarnie od pozwanych: (...) Spółka Jawna, P. S., J. D. (1), A. S. oraz M. L. kwotę 175.402,68 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi od kwot szczegółowo wskazanych w pozwie z wyszczególnieniem dat; kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że pozwana spółka nabyła u powódki towar z odroczonym terminem płatności. Pozwana spółka jednak nie uregulowała należności. Umowa była zawarta w formie dorozumianej, a zamówienia były składane w formie telefonicznej lub e-mailowej. Powódka dostarczyła zamawiany towar, a także wystawiała faktury VAT, jednocześnie pozwana potwierdzała odbiór. W dniu 5 lipca 2012 r. w pozwanej spółce doszło do zamian podmiotowych. W ramach prowadzonych negocjacji strony uzgodniły częściowy zwrot towaru, w tym wynagrodzenie powódki za inwentaryzację. Towar został zwrócony, lecz jego część nie została przyjęta, gdyż nie spełniała warunków

zwrotu. Łączna wartość zwróconego towaru wyniosła 22.658,96 zł brutto. Z tego tytułu powódka pomniejszyła wartość zadłużenia pozwanej spółki. Mimo otrzymania wezwania do zapłaty pozwani nie spełnili uściłi wymagalnej należności.

Nakazem Zapłaty z dnia 13 września 2013 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Toruniu w postępowaniu nakazowym pozwani (...) Spółka Jawna, P. S., J. D. (1), A. S. oraz M. L. zostali zobowiązani do solidarnej zapłaty na rzecz powódki (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. kwotę 175.402,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot szczegółowo wskazanych z Nakazie Zapłaty z wyszczególnionymi początkowymi datami do dnia zapłaty (tom VI k.1157).

Pismem procesowym datowanym na 2 października 2013 r. pozwana spółka (...) Spółka Jawna podniosła zarzuty i zaskarżyła w całości Nakaz Zapłaty z dnia 13 września 2013 r. wydany przez Sąd Okręgowy w Toruniu w postępowaniu nakazowym. Pozwana spółka wniosła o uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty w całości i oddalenie powództwa; zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Oprócz tego pozwana spółka podniosła zarzut potrącenia dochodzonego roszczenia powódki z wierzytelnością pozwanej wobec powódki.

W uzasadnieniu pozwana spółka zakwestionowała roszczenie powódki co do zasady i wysokości, wskazując, że nie było zawartej umowy handlowej o współpracy w formie pisemnej w zakresie roszczenia dochodzonego pozwem. Pozwana spółka zakwestionowała również okoliczność dostarczenia towarów przez powódkę, twierdząc że powódka nie wykazała tego. Nie wiarygodne, bowiem są faktury powódki, które zostały podpisane w sposób uniemożliwiający weryfikację składającego podpis. Następnie pozwana spółka wskazała, że dokonała potrącenia przysługującego jej względem powódki roszczenia na kwotę 35.401,61 zł, gdyż część zakupionego u powódki towaru pozwana zwróciła powódcie wedle poczynionych ustaleń (tom VI k.1174-1185).

Pismem procesowym datowanym na 4 października 2013 r. pozwany M. L. podniósł zarzuty i zaskarżył w całości Nakaz Zapłaty z dnia 13 września 2013 r. wydany przez Sąd Okręgowy w Toruniu w postępowaniu nakazowym. Pozwany wniosł o uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty w całości i oddalenie powództwa; zwolnienie go od kosztów sądowych; zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. Oprócz tego pozwany podniósł zarzut braku legitymacji biernej procesowej.

Pozwany zakwestionował roszczenie powódki co do zasady i wysokości. M. L. wskazał, że nie odebrał towaru wyszczególnionego w fakturach VAT. Wskazał, że powódka roszczenie powinna skierować wobec A. S., gdyż ten zamówił osobiście towar i skierował go do aptek, które prowadził niezależnie od działalności w pozwanej spółce. Pozwany zakwestionował również żadaną przez powódkę kwotę 3.824,82 zł, albowiem wskazane zobowiązanie powstało po przeniesieniu przez M. L. ogółu jego praw i obowiązków w pozwanej spółce. Pozwany wskazał także, że nie odpowiada solidarnie za zobowiązania spółki, gdyż nabywcy spółki (...) zwolnili zbywających M. L. i A. S. ze zobowiązań do kwoty 250.599,19. W ramach tych zobowiązań jest roszczenie objęte żądaniem powódki (tom VII k.1228-1235).

Pismem procesowym datowanym na 11 października 2013 r. pozwany A. S. podniósł zarzuty i zaskarżył w całości Nakaz Zapłaty z dnia 13 września 2013 r. wydany przez Sąd Okręgowy w Toruniu w postępowaniu nakazowym. Pozwany wniosł o uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty w stosunku do pozwanego A. S. w całości i oddalenie powództwa w całości wobec A. S.; uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty w stosunku do pozwanej spółki w całości i oddalenie powództwa w całości wobec pozwanej spółki; zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego od powódki solidarnie na rzecz pozwanych. Oprócz tego pozwany podniósł zarzut braku legitymacji biernej procesowej.

Zdaniem pozwanego brak legitymacji procesowej wynika z tego, że roszczenie wobec byłych wspólników jest przedwczesne. Powództwo wobec byłych wspólników byłoby zasadne w razie wykazania bezskuteczności egzekucji przeciwko aktualnym wspólnikom pozwanej spółki. Brak wykazania tej przesłanki skutkuje oddaleniem powództwa. A. S. zakwestionował powództwo co do zasady oraz kwot roszczeń objętych pozwem. Pozwany podważył wiarygodność

faktur ze względu na nieczytelny podpis lub miejscami jego brak. Przez to pozwany również stwierdził, że osoba, która składa nieczytelny znak graficzny nie była umocowana do reprezentowania spółki. Pozwany także zaznaczył, że należność z faktury VAT (...) z dnia 9 października 2012 r. powstała po jego wystąpieniu ze spółki, tym samym jest niezasadna (tom VII k.1251-1257).

Pismem procesowym z dnia 27 marca 2015 r. powódka ograniczyła powództwo o kwotę 3.824,82 zł w stosunku do pozwanych A. S. i M. L., zrzekła się wobec nich roszczenia i wniosła o umorzenie postępowania w tym zakresie. Dodatkowo powódka wniosła o oddalenie zarzutów pozwanych w pozostałej części i utrzymanie nakazu zapłaty w mocy, a także o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego (tom VIII k.1458).

Pismem procesowym z dnia 31 maja 2016 r. powódka wniosła o zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kosztów postępowania zabezpieczającego w kwocie 6790,63 zł, a także kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (tom X k.1874a).

Na rozprawie z dnia 12 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny ekonomii przedsiębiorstw, rachunkowości, a także przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny grafologii, a także przeprowadzenie dowodu z przesłuchania A. S.. Na powyższe postanowienie zastrzeżenie do protokołu wniosł pozwany J. D. w trybie art. 162 k.p.c. W końcowym etapie postępowania pozwany Serwis (...) spółka jawna wniosł w przypadku uznania żądania strony powodowej za zasadne, rozłożenia zasądzonej kwoty na raty.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 14 listopada 2011 roku powstała Spółka (...), (...) spółka jawna w wyniku przekształcenia spółki cywilnej działającej pod firmą Spółka (...), M. L.. Przedmiotem działalności gospodarczej spółki jawnej było prowadzenie apteki pod nazwą (...) w P..

Dowód: kopia odpisu pełnego z rejestru przedsiębiorców spółki jawnej (...) (tom I k. 18-22), zeznania pozwanego M. L. na rozprawie z dnia 2 czerwca 2016 r. (tom IX e-protokół k.1777) .

Spółka (...), (...) spółka jawna w ramach swojej działalności nawiązała z powódką (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. stałe stosunki gospodarcze, a w ich ramach spółki zawarły szereg transakcji handlowych kupna-sprzedazy towarów medycznych; powódka prowadzi hurtownię farmaceutyczną.

Dowód: wydruk z KRS na dzień 22 lutego 2013 r. (tom I k.11-17), zeznania M. B. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1551-1555), zeznania P. N. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1555-1559), zeznania J. M. na rozprawie na rozprawie z dnia 5 kwietnia 2016 (tom IX e-protokół k. 1728), zeznania pozwanego M. L. na rozprawie z dnia 2 czerwca 2016 r. (tom IX e-protokół k.1777) .

Spółki nie zawarły pisemnej umowy.

Kontakt stron odbywał się w formie telefonicznej lub e-mailowej. Spółka (...), M. L. składała zamówienie, a powódka dostarczała zamówiony towar wraz z fakturą zawierającą oznaczenie towaru, cenę oraz termin płatności. Przeważnie jeden z pracowników apteki odbierał zamówiony towar wraz z fakturą VAT.

Odbiór był przeważnie potwierdzany przybiciem na fakturze pieczętki z napisem: „ Apteka (...), (...)-(...) P., ul. (...), NIP (...), Regon (...), tel. (...)” oraz znakiem graficznym przypominającym parafkę. Część z faktur nie zawierała parafki lub pieczętki.

W pozwanej spółce był następujący podział obowiązków: kwestiami handlowymi zajmował się A. S., a elementami marketingowo-prawnymi M. L.. A. S. zarządzał i nadzorował działalność Apteki (...). W Aptecę pracował m.in. koordynator oraz kierownik apteki. Koordynator zajmował się prowadzeniem działalności, np. zamówieniami towaru, a kierownik odbieraniem dostaw.

Dowód: kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem faktur VAT (tom I k.155 - tom. IV k. 728), zeznania pozwanego M. L. na rozprawie z dnia 2 czerwca 2016 r. (tom IX e-protokół k.1777) , zeznania J. M. na rozprawie z dnia 5 kwietnia 2016 (tom IX e-protokół k. 1728).

Spółka (...), M. L. nie uregulowała należności wynikających z faktur i powstało z tego tytułu zadłużenie, co spowodowało utratę płynności finansowej spółki oraz utratę zaufania pomiędzy wspólnikami. Pozwani A. S. i M. L. postanowili zakończyć wzajemną współpracę i zbyć udziały w prowadzonej przez nich spółce.

Dowód: kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem faktur VAT (tom I k.155 - tom. IV k. 728), zeznania pozwanego M. L. na rozprawie z dnia 2 czerwca 2016 r. (tom IX k.1777), zeznania M. B. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1551-1555), zeznania P. N. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1555-155 9), zeznania J. M. na rozprawie z dnia 5 kwietnia 2016 (tom IX e-protokół k. 1728) .

W dniu 5 lipca 2012 roku doszło do przeniesienia ogółu praw i obowiązków dotychczasowych wspólników A. S. oraz M. L. na P. S. i J. D. (1).

Na mocy zawartej umowy nabywający udziały (nowi wspólnicy) mieli przejąć aptekę wraz z jej wyposażeniem w zamian za przejście zobowiązań finansowych zbywających udziały (poprzednich wspólników) i zwolnieniem ich od odpowiedzialności za wskazane w załączniku do umowy długi, co do kwoty 250.599,19 zł.

W umowie nabywający udziały (nowi wspólnicy) oświadczyli, że zapoznali się z bilansem oraz rachunkiem zysków i strat spółki, a także znają treść praw i obowiązków zbywających udziały; wysokość oraz rodzaj wierzytelności zostały określone w bilansie sporządzonym na dzień 26 czerwca 2012 r.

Zobowiązania spółki na dzień sporządzenia bilansu wynosiły 224.885, 94 zł, w tym ujęta była wymagalna wierzytelność powódki kwocie 196.419 zł tytułem należności głównej wraz z 25.000 zł tytułem odsetek.

Strony umowy uzgodniły, że A. S. oraz M. L. dostarczą nowym wspólnikom pełną dokumentację księgową i handlową, w tym faktury wystawione przez powódkę. Niemniej nigdy tego nie uczynili.

Dowód: kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem faktur VAT (tom I k.155 - tom. IV k. 728), umowa z dnia 5 lipca 2012 roku dotycząca przeniesienia ogółu praw i obowiązków w spółce (...), M. L. sp.j . (tom VII, k. 1240-1241), umowa z dnia 5 lipca 2012 r. (tom VII, k. 1240-1241), bilans sporządzony na dzień 26 czerwca 2012 r. (tom VII, k. 1245-1246), notarialne poświadczenie podpisów sporządzone w dniu 5 lipca 2012 roku repertorium A numer (...). (tom VII, k. 1242-1241), notarialne poświadczenie podpisów sporządzone w dniu 5 lipca 2012 roku repertorium A numer (...). (tom VII, k. 1247), wypis z KRS stan na dzień 14 stycznia 2016 r. spółki (...) (tom IX k. 1650-1654), zeznania J. M. na rozprawie z dnia 5 kwietnia 2016 (tom IX e-protokół k. 1728), zeznania pozwanego M. L. na rozprawie z dnia 2 czerwca 2016 r. (tom IX e-protokół k.1777).

Nowi (...) spółki (...) podjęli rozmowy z powódką na temat spłaty zadłużenia oraz dalszej współpracy handlowej. Warunkiem przystąpienia do rozmów było udzielenie zabezpieczenia roszczenia powódki poprzez wystawienie weksla i wypisanie deklaracji wekslowej, co pozwana spółka uczyniła.

Na początku wspólnicy prowadzili rozmowy z oddziałem powódki w P., lecz wstępny projekt porozumienia nie został zaakceptowany przez centralę w T.. W związku z czym nowi wspólnicy udali się na rozmowy do głównej siedziby spółki (...) S.A.

W czasie rozmów P. S. i J. D. (1) nie zakwestionowali istnienia oraz wysokości długu, a także dostarczenia towaru. Niemniej zażądali od powódki, aby ta dostarczyła kopie faktur. Powódka za to chciała, aby pozwana spółka zaczęła regulować należności. Ostatecznie powódka nie wysłała pozwanym kopii faktur (kopie faktur pozwani otrzymali jako załączniki do odpisu pozwu).

Strony nie doszły do porozumienia w zakresie form spłaty zadłużenia. Zdaniem powódki warunki stawiane przez pozwanych były dla niej niekorzystne. Z kolei wspólnicy nie zaakceptowali projektu porozumienia powódki. Po zakończeniu rozmów pozwana spółka nieuregulowana swojego zadłużenia w żadnej części.

Dowód: wydruki korespondencji e-mailowej (tom I k. 22-32, tom VI k. 1187-1200, tom VII. K. 1201-k.1213), kopia projektu porozumienia z 31 października 2012 r. (k.33-34), zeznania świadków zeznania J. M. na rozprawie z dnia 5 kwietnia 2016 (tom IX e-protokół k. 1728), zeznania M. B. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1551-1555), zeznania P. N. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1555-1559), zeznania T. G. na rozprawie z dnia 10 grudnia 2015 r. (tom IX e-protokół k.1614) .

Powódka i nowi wspólnicy uzgodnili jedynie kwestię zwrotu towaru zakupionego przez pozwaną spółkę, w tym rodzaj zwracanego towaru oraz wynagrodzenie powódki za dokonanie inwentaryzacji towaru w wysokości 15% wartości przyjętego towaru netto. Towar został zwrócony przez pozwaną spółkę, a powódka dokonała jego inwentaryzacji. Towar nie spełniający uzgodnionych warunków zwrotu nie został przyjęty przez powódkę i został przekazany pozwanej. Łączna wartość zwróconego towaru wyniosła 22.658,96 zł brutto.

Dowód: zestawienie rozliczonych faktur korygujących (tom I k.92-104), kopia faktury (...) z dnia 9 października 2012 r. (tom I k. 55), zestawienie przyjętych leków (tom I k. 82-91), e-mail (k.1190), kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem faktur korygujących VAT (tom IV k.729-- tom. VI k. 1155), oświadczenia pozwanej spółki dotyczące zwrotu towarów (tom VIII k.1464-1465), oświadczenia zgoda na wystawienie faktury VAT za inwentaryzacje (tom VIII k. 1466), zestawienie faktur korygujących (tom VIII k. 1467-1477), zeznania M. B. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1551-1555), zeznania P. N. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1555-1559), zeznania J. M. na rozprawie z dnia 5 kwietnia 2016 (tom IX e-protokół k. 1728) .

Powódka pomniejszyła wartość zadłużenia pozwanej spółki z tytułu zawartych umów sprzedaży o wartość przyjętego towaru brutto tj. o kwotę 22.658,96 zł brutto. Niemniej za dokonaną inwentaryzację Powódka wystawiła pozwanej spółce fakturę w wysokości 15% wartości netto przyjętego towarów w kwocie 3824,82 zł brutto. Ostatecznie wierzytelność powódki wniosła 175.402,68 zł.

Dowód: zestawienie wierzytelności (tom I k.35-54), kopia faktury (...) z dnia 9 października 2012 r. (tom I k.55), zestawienie faktur korygujących (tom VIII k. 1467-1477), zeznania M. B. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1551-1555), zeznania P. N. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1555-1559).

Pismem z dnia 9 listopada 2012 r. powódka zobowiązała wszystkich pozwanych do uregulowania zadłużenia w ciągu 7 dni od daty doręczenia wezwania. Wezwanie zostało doręczone wszystkim pozwanym tego samego dnia, tj. w dniu 16 listopada 2012 r.

Dowód: kopia wezwania przedsądowego z dnia 9 listopada 2012 r. wraz z wykazem niezapłaconych faktur (tom I k.56-60), potwierdzenie doręczeń (k.61-63).

W odpowiedzi na przedsądowe wezwanie do zapłaty pozwana spółka oraz pozwani P. S. i J. D. (1) złożyli powódce oświadczenie w przedmiocie uchylenia się od skutków oświadczenia woli, zarzucając jednocześnie, iż powódka wprowadziła w błąd pozwaną spółkę oraz wspólników P. S. i J. D. (1).

Pismem z dnia 21 listopada 2012 roku pozwana spółka złożyła oświadczenie o potrąceniu wierzytelności powódki o kwotę 35 401,61 zł. W piśmie wskazała, że tyle wniosła wartość towaru z tytułu dokonanego zwrotu. Ponadto pozwana spółka określiła wierzytelność powódki na kwotę 110.364,84 zł z tytułu nieregulowanych faktur VAT. Pismem z dnia 26 listopada 2012 r. pozwana spółka odmówiła zapłaty należności.

Dowód: kopia oświadczenia pozwanej spółki i pozwanych P. S. i J. D. (1) (k.64-69), uwierzytelniona przez pełnomocnika kopia oświadczenia o potrąceniu (k.70).

Pismem z dnia 26 listopada 2012 r. pozwana spółka, a także P. S. i J. D. (1) odmówili uregulowania zadłużenia. Zakwestionowali roszczenie co do wysokości, jak i zasady. Z kolei pismem z dnia 3 grudnia 2012 r. pozwany A. S. odmówił spełnienia świadczenia.

Dowód: pismo z dnia 26 listopada 2012 r. (tom I k.77-78), pismo z dnia 3 grudnia 2012 r. (tom I k.79-80),

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. współpracuje z kontrahentami, którzy posiadają koncesje i spełniają wymogi prawa farmaceutycznego. Współpraca wynika z porozumienia handlowego lub podpisanej umowy. Porozumienie handlowe nie wymaga potwierdzenia w formie pisemnej tylko opiera się na czynnościach faktycznych, np. składaniu zamówień w formie elektronicznej, czy też otwarciu limitu kredytowego; powódka obsługuje kilkuset klientów, którym dziennie dostarcza nawet po kilka dostaw.

System dostarczania towarów u powódki składał się z kilku stopniowej procedury. Najpierw kierowane jest zamówienie z zapotrzebowaniem na towar. Następnie w magazynie zamówienie jest kompletowane, do którego następnie dołączana jest faktura; całość wysyła się wraz z listem przewozowym. Na końcu towar wraz z fakturą doręczany jest obsługuwanemu podmiotowi. Niemniej zdarzają się pewne błędy, które mogą polegać na tym, że klient otrzymuje niewłaściwy towar, występują braki w paczkach, czy też przy dostarczonym zamówieniu brakuje faktury. Nie występują jednak sytuacje, w których doręczana jest sama faktura bez towaru.

Regulacje powódki przewidują również zwrot towaru przez kontrahenta. Procedura opiera się na następujących założeniach: obligatoryjnie leki muszą nadawać się do zwrotu wedle przepisów prawa farmaceutycznego oraz nie mogą być zniszczone. Jeżeli te warunki są spełnione, to wyspecjalizowany dział reklamacji dokonuje inwentaryzacji oddanego towaru. Usługa ma charakter odpłatny. Pobierana jest opłata 15% wartości netto pierwotnego zamówienia, jeśli towar nie jest zabrudzony, czy zanieczyszczony; przy zniszczeniu opakowania pobiera się 35% wartości netto. Finalnie następuje korekta pierwotnego zamówienia (faktur) o kwotę zwróconego i rozliczonego towaru.

Powódka przewiduje także procedurę postępowania z obsługuwanymi podmiotami, które zalegają z płatnościami, w tym także z osobami, które chcą przejąć takie spółki. Na tym etapie, jeżeli kontrahent chce się porozumieć, to jeszcze przed przystąpieniem do rozmów odnośnie spłaty zadłużenia musi udzielić zabezpieczenia w postaci weksla wraz z deklaracją wekslową. Następnie prowadzone są rozmowy na temat spłaty zaległości, w tym możliwości rozłożenia jej na raty; istnieje możliwość poczynienia również dodatkowych ustaleń, co do dalszej współpracy handlowej. Niemniej, jeżeli rozmowy o uregulowaniu należności prowadzi jednej z oddziałów powódki, to decyzja o ostatecznym kształcie porozumienia jest podejmowana przez zarząd w T.; ustalenia poczynione w oddziałach nie mają charakteru wiążącego. W ostateczności, jeżeli powódka nie dojdzie z kontrahentem do porozumienia, to kieruje sprawę na drogę postępowania sądowego.

Dowód: zeznania M. B. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1551-1555), zeznania P. N. na rozprawie z dnia 8 października 2015 r. (tom VIII k.1555-1559), zeznania T. G. na rozprawie z dnia 10 grudnia 2015 r. (tom IX e-protokół k.1614), zeznan ia J. M. na rozprawie z dnia 5 kwietnia 2016 (tom IX e-protokół k. 1728)

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów. Sąd dał wiarę przedłożonym dokumentom, uwierzytelnionym odpisom dokumentów, a także kserokopiom dokumentów, albowiem ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła zastrzeżeń Sądu.

Niemniej w trakcie postępowania pozwani zakwestionowali prawdziwość faktur. Zdaniem pozwanych nie można ustalić kto podpisał się pod dokumentami ze strony osób odbierających, albowiem część podpisów jest nieczytelna, a część dokumentów nie zawiera w tym zakresie żadnych podpisów. Pozwani zatem zawnioskowali o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego grafologa.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że znaki pisarskie znajdujące się na fakturach nie stanowią podpisów. Zasadniczo podpis powinien wyrażać co najmniej nazwisko. Nie jest konieczne, aby było to nazwisko w pełnym brzmieniu, gdyż dopuszczalne jest jego skrócenie, nie musi ono być także w pełni czytelne. Podpis powinien jednak składać się z liter i

umożliwić identyfikację autora, a także stwarzać możliwość porównania oraz ustalenia, czy został złożony w formie zwykle przezeń używanej; podpis więc powinien wykazywać cechy indywidualne i powtarzalne (postanowienie SN z dnia 17 czerwca 2009 r., IV CSK 78/09, LEX nr 512010). Na przedmiotowych fakturach znaki pisarskie (w postaci parafki) nie wyrażają nazwiska ani imienia, nie można również ustalić ich cech indywidualnych i powtarzalnych. Nie można także jednoznacznie i kategorycznie spersonalizować osoby, która miała powyższe znaki postawić. Oznacza to, że powoływanie biegłego grafologa było by całkowicie bezzasadne, gdyż zarówno zasady logiki oraz doświadczenie Sądu jednoznacznie wskazują, że opinia biegłego pokrywałaby się z niniejszymi rozważaniami i niczego by do sprawy nie wniosła poza jej przewlekłością.

Powyższa okoliczność nie przesądza jednak braku przydatności faktur dla poczynienia ustaleń faktycznych, gdyż po przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego Sąd uznał, że faktury są wiarygodne i nadał im znaczącą moc dowodową. Przeprowadzone dowody jednoznacznie i w sposób nie budzących najmniejszych wątpliwości wykazały, że pracownicy pozwanej spółki odbierali od powódki towar wraz z przedmiotowymi fakturami. Przemawiają za tym następujące okoliczności: bilans pozwanej spółki na dzień 26 czerwca 2012 r., w którym została uwzględniona wierzytelność powódki; uznanie zadłużenia przez P. S. i J. D. (1), w tym wypełnienie przez nich deklaracji wekslowej i wystawienie weksła, a także treść korespondencji e-mailowej; zgodne zeznania świadków: M. B., P. N., T. G. oraz J. M.. Oznacza to, że powódka sprostала ciężarowi dowodowemu.

Należy wskazać, że pozwani nie sprostali ciężarowi dowodowemu w omawianym zakresie. Pozwani nie przedstawili Sądowi żadnego dowodu na podstawie, którego Sąd mógłby dokonać odmiennej oceny. Samo zachowanie (wszystkich) pozwanych już wzbudziło wątpliwości Sądu, albowiem było niekonsekwentne, niespójne i nielogiczne. Pozwani P. S. i J. D. (1) zaczęli kwestionować wysokość wierzytelności dopiero, gdy nie porozumieli się z powódką co do spłaty wierzytelności. Do tego czasu nie mieli żadnych wątpliwości, że pozwana spółka jest zadłużona i że był dostarczany towar zgodnie z zamówieniami i wystawiane były za dostarczony towar faktury. Analogicznie pozwani A. S. oraz M. L. nie mieli żadnych wątpliwości, co do istnienia wierzytelności dopóki nie rozpoczął się proces sądowy. Takie zachowanie pozwanych nie może ująć uwadze sądu, który ocenę dowodów dokonuje również pod kątem zachowania stron. Nie ulega zatem wątpliwości Sądu, że podnoszone przez pozwanych argumenty powstały na potrzebę postępowania sądowego.

Sąd uznał również za istotne dla poczynienia ustaleń wydruki e-mail, albowiem one prezentowały faktyczną sytuację stron w trakcie negocjacji w zakresie spłaty zadłużenia. W tym czasie strony postępowania nie mogły wiedzieć, że dojdzie do niniejszego procesu, zatem oświadczenia jakie składały w e-mailach należy uznać za prawdziwie i oddające stan ich świadomości oraz wiedzy. Wiadomości e-mail korespondują także ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

Sąd uznał również za wiarygodne zeznania świadków M. B., P. N., T. G. oraz J. M.. Sąd do zeznań świadków podszedł bardzo ostrożnie i wnikliwie, gdyż świadkowie mieli powiązania z powódką. Niemniej zeznania świadków były logiczne, spójne i znalazły odzwierciedlenie w zgromadzonym materiałem dowodowym, w szczególności w kopiach faktur oraz treści korespondencji e-mailowej.

Za istotne Sąd uznał zeznania pozwanego M. L., albowiem na podstawie tych zeznań można było odtworzyć faktyczne relacje panujące w pozwanej spółce, a także częściowo zasady zarządzania w Aptece (...). Należy zauważyć, że chociaż M. L. nie dysponował szczegółową wiedzą na temat funkcjonowania Apteki, to jednak informacje jakie przekazał korespondowały z zeznaniami pozostałych świadków. Wspólnicy pozwanej spółki nie przebywali codziennie w Aptece, tym samym zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego kwestiami związanymi z odbieraniem towaru zajmowali się pracownicy Apteki. Bezspornym faktem jest, że Apteka dla prawidłowego funkcjonowania musi być regularnie zaopatrywana w nowy towar, tym samym ten musi być zamawiany w hurtowni, a następnie odbierany.

Zeznania świadka M. K. Sąd uznał za nieistotne dla poczynienia ustaleń faktycznych, albowiem świadek nie posiadała szczegółowej wiedzy na temat współpracy handlowej pomiędzy stronami, w tym zamawianych towarów, czy wzajemnych rozliczeń finansowych.

Sąd również oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny ekonomii przedsiębiorstw oraz rachunkowości, albowiem dowód nie wniósłby niczego istotnego do sprawy. Zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający, aby móc poczynić ustalenia faktyczne i orzec o istocie sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powódki zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu braku biernej legitymacji procesowej po stronie byłych wspólników, albowiem ta kwestia rzutuje na ważność postępowania.

Zgodnie z treścią art. 10 § 3 k.s.h. w przypadku przeniesienia ogółu praw i obowiązków wspólnika na inną osobę, za zobowiązania występującego wspólnika związane z uczestnictwem w spółce osobowej i zobowiązania tej spółki osobowej odpowiadają solidarnie występujący wspólnik oraz wspólnik przystępujący do spółki.

Przepis ma charakter bezwzględnie obowiązujący, tym samym oświadczenie o wyłączeniu jego zastosowania złożone w treści umowy z dnia 5 lipca 2012 r. nie wywołuje skutków wobec osób trzecich. Innymi słowy wspólnicy spółki jawnej nie mogą zwolnić występującego ze spółki wspólnika z obowiązku solidtarnej odpowiedzialności za długi spółki wobec osób trzecich (powódki).

Dłużnika solidarnego z długu może zwolnić tylko wierzyciel, czego powódka nie uczyniła. Niemniej pozostali wspólnicy mogą dokonać takiego zwolnienia, ale wtedy ono odnosi skutki tylko we wzajemnych stosunkach pomiędzy nimi.

Bezzasadny jest również zarzut A. S., iż powództwo w stosunku do niego jest przedwczesne. Zgodnie z treścią art. 31 § 1 i 2 k.s.h. wierzyciel może prowadzić egzekucje z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna, nie stanowi to jednak przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko wspólnikowi zanim egzekucja z majątku spółki stanie się bezskuteczna. Wobec powyższego bezzasadny jest zarzut pozwanego, iż powódka nie wykazała, że egzekucja w stosunku do spółki jawnej jest bezskuteczna. Powyższa okoliczność nie stanowi, bowiem warunku wytoczenia powództwa przeciwko wspólnikom spółki jawnej.

Mając na uwadze powyższe Sąd podzielił w pełni stanowisko i argumentację przedstawioną przez pełnomocnika powódki i uznał, że pozwani A. S. i M. L. posiadają legitymację, aby występować w niniejszym procesie.

W zakresie roszczenia głównego znajduje zastosowanie art. 69 k.c. w zw. art. 535 § 1 k.c. i art. 97 k.c. zgodnie z tymi przepisami pomiędzy stronami zawarto szereg umów sprzedaży za pomocą czynności konkludentnych dokonanych na polecenie A. S. przez pracowników pozwanej spółki. Jak wykazało postępowanie dowodowe pozwany A. S. zajmował się kwestiami handlowymi związanymi z bieżącym funkcjonowaniem Apteki. Oznacza to, że A. S. musiał wydawać polecenie swoim pracownikom, aby ci każdorazowo zwracali się do powódki w celu zamówienia leków.

Zastrzeżenia Sądu mógł jedynie budzić moment zawarcia umowy. Niemniej należy przyjąć, że najpóźniej strony doszły do porozumienia co do ilości i rodzaju towaru, jego ceny, a także warunków transportu w momencie, gdy pracownicy apteki (kierownik, koordynator) po wcześniejszym złożeniu zamówienia, odebrali od pracownika powódki (dostawcy) towar wraz z fakturą obejmująca dostarczony towar. Podkreślić należy, że na fakturach znajdowały się także pieczętki Apteki należącej do pozwanej spółki, co również świadczy o odebraniu towaru w tej aptece. Oznacza to, że każdy odbiór towaru był momentem jednoznacznie przesadzającym o zawarciu ważnej umowy sprzedaży. Ponadto należy wskazać, że to właśnie stałe kontakty pomiędzy stronami doprowadziły do wytworzenia się zwyczajowego, stałego opisanego wyżej trybu zawierania umów, w którym reakcje każdej ze stron na czynności drugiej strony były zawsze podobne i łatwe do przewidzenia, tym samym do zawierania umów dochodziło rutynowo i niejako automatycznie. Żadna ze stron nie miała wątpliwości w toku współpracy, co do ważności zawieranych umów.

Strona pozwana podniosła, że osoby będące w Aptece nie były umocowane do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa. Nie budziło jednak

wątpliwości Sądu, że pracownicy pozwanej spółki działali w lokalu przedsiębiorstwa pozwanego i na mocy przepisu art. 97 k.c. wynikało względem nich domniemanie faktyczne, iż działają w imieniu przedsiębiorcy składając zamówienia na towar. Takie domniemanie mogło być obalone przez pozwanych tylko przez wykazanie, iż informował powoda o braku umocowania poszczególnych pracowników do przesyłania uzgodnionych zleceń czy odbioru towaru (Por. A.Szupunar, Udzielenie pełnomocnictwa, Przegląd Sądowy 1993/9 str. 18, str. 33; wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 12 grudnia 1997 r. III CKN 160/97 OSNC 1998/6 poz. 100), czego jednak pozwana spółka nie uczyniła, ani pozwani nie udowodnili (art. 6 k.c.).

Powódka udowodniła również swoje roszczenie co do wysokości. Postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało (w szczególności kopie faktur), iż na dzień sporządzenia bilansu istniała wymagalna wierzytelność powódki wobec pozwanej spółki w kwocie 196.419 zł, która została pomniejszona o wartość dokonanego zwrotu towaru w kwocie 22.658,96 zł brutto. Niemniej z uwagi na dokonaną inwentaryzację wysokość zadłużenia ponownie wzrosła, albowiem powódka wystawiła pozwanej spółce fakturę w kwocie 3824,82 zł brutto. Nie ulegało wątpliwości Sądu, że strony porozumiały się również w zakresie zapłaty za inwentaryzację, gdyż wynika to jednoznacznie z kopii oświadczenia J. D. (1), który wyraził zgodę na wystawienie faktury VAT za inwentaryzację. Ostatecznie po dokonaniu analizy faktur vat, a także faktur korygujących oraz faktury za inwentaryzację Sąd doszedł do przekonania, że powódka prawidłowo określiła dochodzoną wierzytelność na kwotę 175.402,68 zł.

Pozwani jednak podnieśli zarzut potrącenia dochodzonej wierzytelności co do kwoty 35.401,61 zł z tytułu dokonanego zwrotu. Przeprowadzone postępowanie dowodowe uzasadnia przekonanie, że pozwana spółka wyliczyła powyższą kwotę w oparciu o wszystkie towary, które chciała zwrócić powódce i zarazem pełną kwotę za jaką pierwotnie nabyła leki. Niemniej powódka wykazała, że w czasie dokonywania inwentaryzacji obowiązują ściśle zasady zwrotu towaru, a ponadto istnieją jednoznacznie sprecyzowane zasady rozliczeń finansowych w związku z ostatecznie zaakceptowanym zwrotem. Oznacza to, że powódka udowodniła wysokość dokonanego przez nią umniejsza wierzytelności pozwanej spółki, jednocześnie pozwana spółka nie wykazała, aby wyliczenia powódki były dokonane w sposób wadliwy, uzasadniający przekonanie, że kwota z tytułu zwrotu towaru powinna być wyższa. Mając to na uwadze Sąd uznał, że zarzut potrącenia był bezzasadny.

Na końcu należy wskazać, że kwestie rozliczeń pomiędzy byłymi wspólnikami oraz nowymi wspólnikami spółki jawnej, jak również problemy z pozyskaniem pełnej dokumentacji księgowej przez nowych wspólników spółki jawnej nie są przedmiotem mniejszego sporu. Te kwestie, bowiem nie miały żadnego wpływu na zasadność, czy wysokość roszczenia strony powodowej.

W oparciu o art. 481 k.c. powódka miała prawo domagać się odsetek ustawowych za opóźnienie ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, chociażby nie poniósł z tego tytułu żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które pozwany odpowiedzialności nie ponosił. Sąd orzekł o obowiązku zapłaty odsetek ustawowych od dnia następnego po terminie płatności wskazanym w fakturze.

Wniosek pozwanych o rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia należało rozważyć w świetle art. 320 k.p.c., wedle którego w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie.

Instytucja rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia stanowi rozwiązanie mające służyć interesowi dłużnika, który z powodów przez siebie niezawinionych nie jest w stanie jednorazowo uczynić zadość spełnieniu zasądzonego świadczenia, natomiast spłata ratałna lub w późniejszym terminie będzie dla nich realnie dogodniejsza. Podkreślić jednak należy wyjątkowość regulacji art. 320 k.p.c. oraz obowiązek sądu brania pod uwagę nie tylko sytuacji dłużnika, ale również interesów wierzyciela. Wskazać też trzeba na istotne znaczenie dla korzystania z tej nadzwyczajnej instytucji, charakteru zasądzanego świadczenia, tak by nie premiować dłużników niesolidnych i nie dających gwarancji, że należności, mimo rozłożenia na raty, nie będą realizowane.

W rozpoznawanej sprawie powyższa instytucja nie mogła być zastosowana. Wszyscy pozwani mieli pełną świadomość, że powódce wobec pozwanej spółki przysługuje wymagalna wierzytelność o określonej wysokości. Mimo tego przez cały proces konsekwentnie starali się zakwestionować w całości roszczenie powódki, co nie może zasługiwać na

zrozumienie i akceptacje. Ponadto pozwana spółka przez kilka lat uchylała się od spełnienia świadczenia, albowiem jej nowi wspólnicy nie doszli do porozumienia co do rozłożenia długu na raty. Możliwość rozłożenia długu na raty nie była obowiązkiem powódki tylko wyrazem jej dobrej woli wobec pozwanej spółki, tym bardziej, że jak wykazało postępowanie dowodowe po dojściu do porozumienia istniała możliwość jeszcze dalszej współpracy pomiędzy powódką, a pozwaną spółką. Niemniej pozwani nie skorzystali z tej możliwości. Oznacza to, że samo zachowanie nowych wspólników pozwanej spółki przekreśliło ich szanse na rozłożenie na raty wymagalnej wierzytelności powódki. Wskazani wspólnicy przed Sądem nie wykazali żadnych faktów, które pozwalałyby uznać, że ich sytuacja stanowi szczególnie uzasadniony wypadek. Okoliczności sprawy również nie pozwalają uznać, że ta przesłanka została spełniona. Fakt, że pozwani P. S. i J. D. (1) nie mogli uzyskać od starych wspólników spółki jawnej czy powódki faktur nie uzasadnia przekonania, że ich sytuacja jest nadzwyczajna. Pozwani P. S. i J. D. (1) zdawali sobie sprawę z wysokości zadłużenia jeszcze przed przystąpieniem do spółki, tym samym nie powinni być zaskoczeni wysokością dochodzonej wierzytelności.

Sytuacja powódki również nie uzasadnia przekonania, aby rozłożyć pozwanym zasądzone świadczenie na raty. Powódka polubownie starała się porozumieć z pozwaną spółką, przez co naraziła się na straty finansowe, gdyż od kilku lat nie dysponuje należnymi jej pieniędzmi. Rozłożenie pozwanym świadczenia na raty spowodowałoby jedynie pogłębienie się już istniejących niedogodności związanych z tak znaczną zwłoką.

Zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Art. 203 § 2 k.p.c. stanowi, że cofnięcie pozwu niweczy skutki (zarówno procesowe jak i materialnoprawne) wywołane jego wniesieniem. Sąd co do zasady związany jest cofnięciem pozwu. Niemniej obowiązany jest jednak zawsze dokonać oceny, czy w świetle zgromadzonego materiału procesowego czynności wymienione w art. 203 § 4 k.p.c. nie są sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzają do obejścia prawa.

Pismem procesowym z dnia 27 marca 2015 r. powódka cofnęła powództwo o kwotę 3.824,82 zł w stosunku do pozwanych A. S. i M. L., a także zrzekła się wobec nich roszczenia. Niewątpliwym jest, iż faktura na kwotę 3.824,82 zł została wystawiona po wystąpieniu ze spółki (...).

Analiza materiału zgromadzonego w aktach sprawy nie daje podstaw, aby czynność częściowego cofnięcia pozwu zakwestionować w świetle art. 203 § 4 k.p.c., jako sprzeczną z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającą do obejścia prawa.

Na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie o kwotę 3.824,82 zł w stosunku do pozwanych A. S. i M. L..

Mając powyższe ustalenia na względzie Sąd utrzymał w mocy nakaz zapłaty z dnia 13 września 2013r przez Sąd Okręgowy w Toruniu w całości co do pozwanej spółki (...) spółka jawna, P. S., J. D. (1) oraz w części co do pozwanych A. S. i M. L..

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 100 zd. 2 k.p.c. i § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, obciążając nimi solidarnie pozwanych.

Strona powodowa poniosła następujące koszty: 2193 zł tytułem opłaty od pozwu, 3600 zł z tytułu zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda łącznie kwotę 5810 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

/-/ SSO Hanna Ratajczak

ZARZĄDZENIE

1. Odnutować;
2. Doręczyć odpis uuzasadnienia zgodnie z wnioskami , działającym bez pełnomocnika z pouczeniem
3. Za 14 dni/z apelacją.

P., dnia 13 marca 2017 r.

SSO Hanna Ratajczak